

Зоря О. П.,
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів і кредиту
Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ДЕРЖАВИ

Загальновідомо, що діяльність будь-якого підприємства є прибутковою та рентабельною за умови перевищення рівня доходу одержаного від реалізації над понесеними витратами. А отже, саме показник рентабельності та прибутковості діяльності сільськогосподарського підприємства свідчить про його можливість отримати певні вигоди в результаті операційної, фінансової чи інвестиційної діяльності.

Проведені нами дослідження свідчать, що у 2017 р. сільськогосподарськими підприємствами України отримано 78457,7 млн. грн чистого прибутку, що на 63532,0 млн. грн (або у 5,3 разів) перевищує значення 2013 р. В той же час, позитивним фактом є збільшення чистого прибутку у розрахунку на 1-го найманого працівника із 25,7 тис. грн у 2013 р. до 158,1 тис. грн у 2017 р. (більше ніж у 6,2 разів).

Рівень рентабельності операційної діяльності станом на 2017 р. становить 23,5 %, що на 11,8 відсоткових пунктів перевищує значення аналогічного показника 2013 р. В той же час, рівень рентабельності всієї діяльності сільськогосподарських підприємств України за 2013-2017 рр. збільшився із 8,3 % до 18,7 %. Станом на кінець 2017 р. позитивний фінансовий результат (чистий прибуток) мали 86,7 % сільськогосподарських підприємств від їх загальної кількості. У 2013 р. частка таких підприємств була дещо меншою та становила 80,3 %.

Не дивлячись на позитивну динаміку основних показників, що характеризують ефективність діяльності сільськогосподарських підприємств України, слід зазначити, що максимальний рівень чистого прибутку, операційної та загальної рентабельності зафіксовано у 2015 р. на рівні 101912,2 млн. грн, 43,0 % та 30,4 % відповідно.

Також про підвищення ефективності функціонування сільськогосподарських підприємств України свідчить не лише позитивна динаміка відносних показників операційної та загальної рентабельності, а й збільшення за 2013-2017 рр. продуктивності праці, що наглядно демонструє рис. 1.

Так, у 2017 р. сільськогосподарськими підприємствами України на одного зайнятого у сільськогосподарському виробництві отримано 271,5 тис. грн у постійних цінах 2010 р., що на 70,3 тис. грн (або на 34,9 %) більше у порівнянні із 2013 р. Не дивлячись на хоча і незначне, проте скорочення кількості найнятих працівників зайнятих у сільському господарстві за 2013-

2017 рр., в основному дані зміни відбулися на фоні приросту виробництва продукції сільського господарства.

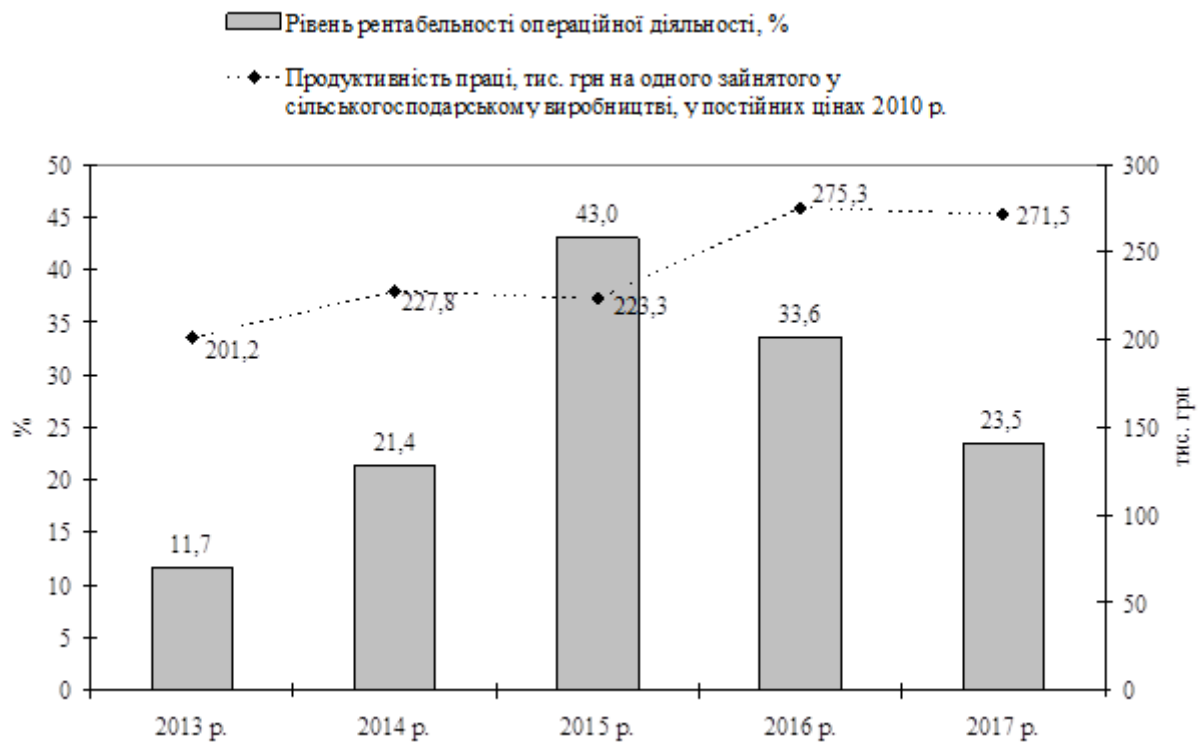

Рис. 1. Динаміка рівня рентабельності операційної діяльності та продуктивності праці в сільськогосподарських підприємствах України, 2013-2017 рр.

Таким чином, намічені позитивні зміни в аграрному секторі нашої держави лише загострюють питання стосовно важливості формування стратегії подальшого розвитку сільськогосподарських підприємств, з метою підвищення ефективності їх функціонування та конкурентоспроможності на ринку продовольства як потенційного сектора економіки, що спроможний в кризовий період забезпечувати прирости виробництва валової продукції в цілому.

Список використаних джерел

1. Біла С.О. Інституційне забезпечення соціально-економічного розвитку проблемних територій (світовий досвід) / С.О. Біла // Стратегічні пріоритети. – №3(12). – 2009. – С. 172–183.
2. Білорус О. Г. Глобальний сталий розвиток: монографія / О. Г. Білорус, Ю. М. Мацейко . – К.: КНЕУ, 2006. – 488 с.
3. Статистичний щорічник Полтавської області за 2017 рік. – Полтава: Головне управління статистики у Полтавській області. – 2018. – 376 с.